

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse muutmine

1) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Nakkushaiguste leviku tõrjeks eriolukorra ja hädaolukorra ajal kohaldatakse hädaolukorra seadust.“;

2) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 11 ja 12 järgmises sõnastuses:

„11) tervises seisundit kinnitav tõend – dokument, mis kinnitab isiku tervises seisundit, mille tõttu ta ei saa nakkushaiguse leviku tõrjeks kehtestatud meetmeid, piiranguid või nõudeid täita, või kinnitab, et isik on immuniseeritud, haiguse läbi põdenud või teinud analüüsi, mis näitab nakkushaiguse puudumist;

12) avalik siseruum või maa-ala – territoorium, millele on võimaldatud kolmandatele isikutele juurdepääs, sealhulgas üüritakse, renditakse või antakse kolmandale isikule tasuta eest või tasuta kasutada tegevuse või ürituse korraldamiseks.“;

3) paragrahv 2 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ohtlik nakkushaigus käesoleva seaduse tähenduses on nakkushaigus, mis levib kiiresti ja ulatuslikult või mille kulg on raske ning mille levik on toonud kaasa eriolukorra, tervishoiualase hädaolukorra või hädaolukorra ohu.“;

4) paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) väljastab tervises seisundit kinnitava tõendi, eelkõige kui seda ei ole võimalik luua digitaalselt ning selle näeb ette käesolev seadus või selle alusel kehtestatud õigusakt.“;

5) paragrahv 16 tunnistatakse kehtetuks:

6) seadust täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

„§ 18¹. Nakkuskahtlase väljaselgitamine ja sellega seotud teabe edastamine

(1) Terviseamet võib nakkuskahtlase isiku väljaselgitamiseks, temaga ühenduse võtmiseks ning nakkushaiguse leviku tõrjeks edastada nakkushaige isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi või sünniaja ning nakkusohtrliku perioodi andmeid teisele füüsilisele või juriidilisele isikule, sealhulgas riigi või kohaliku omavalitsuse asutusele, kui see on vältimatult vajalik nakkushaiguse leviku tõrjeks ja konkreetse menetluse läbiviimiseks.

(2) Lõikes 1 nimetatud isik või asutus edastab Terviseametile viivitamata talle teadaolevad võimaliku nakkuskahtlase isiku andmed: ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg ning vajaduse korral ka nakkuskahtlase isiku või tema eestkostja kontaktandmed. Terviseameti

päringule vastates isik või asutus ise täiendavaid asjaolusid ei tuvasta ega uurimistoiminguid läbi ei vii.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud eesmärkide täitmisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) kehtestatud põhimõtteid.“;

7) paragrahvi 19 lõikeid 2 ja 4 täiendatakse pärast sõnu „eriti ohtliku“ sõnadega „või ohtliku“;

8) paragrahvi 22 lõikest 5 jäetakse välja sõna „uudse“;

9) 5. peatüki pealkirjas, § 28 pealkirjas ja tekstis, § 43 pealkirjas ja tekstis ning § 46² pealkirjas asendatakse sõna „tõkestamine“ sõnaga „tõrje“ vastavas käändes;

10) paragrahv 25 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 25. Eriti ohtliku ja ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrje nõuded riigipiiril

(1) Piiripunkti valdaja koostöös piiripunktis teiste kontrolli teostavate asutuste, seal asuvate ettevõtjate ja rahvusvaheliste kauba- ja reisijatevedudega tegelevate ettevõtjatega peavad riigipiiril tagama nõuetekohase nakkushaiguse epideemilise leviku tõrje, sealhulgas järgima teavitamiskohustust ning koostama asjakohased juhendid.

(2) Eesti riigipiiril eriti ohtliku ja ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrje tingimused ja kord kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.“;

11) paragrahv 26 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 27 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Karantiin on eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku korral kohaldatav meede, mille kohaselt on isikul keelatud lahkuda elukohast või püsivast viibimiskohast, kui tal on diagnoositud eriti ohtlik või ohtlik nakkushaigus, kui tervishoiuteenuse osutaja tehtud analüüsi tulemus on positiivne või kui isik on nakkuskahtlane.

(2) Vabariigi Valitsus võib kehtestada määrusega karantiini konkreetse eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse kohta, sealhulgas määrata isikutele kohaldatava karantiinis viibimise perioodi.

(3) Karantiini kehtestamiseks ja rakendamiseks on õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg ja kontaktandmed, ning terviseseisundit puudutavaid andmeid, kui see on vajalik käesolevas paragrahvis sätestatud eesmärkide täitmiseks, järgides Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 kehtestatud põhimõtteid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses võib teha erandeid järgmistest kriteeriumidest lähtuvalt:

1) isiku erivajadus või terviseseisund;

2) isiku vanus;

3) terviseseisundit kinnitava tõendi olemasolu;

4) hariduslikud, perekondlikud, töö või tegevuse iseloomust tulenevad vajadused, sealhulgas riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevusest tulenevad vajadused;

5) ülekaalukas ühiskondlik või riiklik huvi;

- 6) elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamine;
- 7) rakendatud on õigusaktide alusel kehtestatud või Terviseameti heakskiidetud riskide maandamise meetmed nakkushaiguse leviku tõrjeks.

(5) Terviseamet võib kehtestada karantiini haldusaktiga, lähtudes käesolevas paragrahvis sätestatud, sealhulgas määrata isikutele karantiinis viibimise perioodi, kui:

- 1) Vabariigi Valitsus ei ole käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel antud määrusega kehtestanud karantiini konkreetse eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse suhtes või
- 2) Vabariigi Valitsus on Terviseametit selleks volitanud.

(6) Karantiini lõpetab haldusorgan, kes selle kehtestab, kui nakkushaiguse levik on tõkestatud, nakkushaiguse tõrje nõuded on täidetud või kui nakkushaigus ei vasta enam eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse tunnustele.“;

13) paragrahvi 28 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna „koole“ sõnaga „õppeasutusi“;

14) paragrahvi 28 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui see on kiireloomulise vajaduse tõttu vältimatult vajalik, võib õppeasutuse, lasteasutuse või sotsiaalteenuseid osutava asutuse juht asutuse tegevust asutuse ruumides ajutiselt piirata, sealhulgas seada külastuspiirangu kooskõlastades selle viivitamata asutuse pidaja ja Terviseametiga.“;

15) paragrahvi 28 lõiked 5 ja 8–12 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 28 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuete, meetmete ja piirangute kohaldamine toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju, võib Vabariigi Valitsus kehtestada need määrusega.“;

17) paragrahvi 28 lõikes 7 asendatakse sõna „haldusakti“ sõnaga „määruse“;

18) seadust täiendatakse §-ga 28¹ järgmises sõnastuses:

„§ 28¹. Eriti ohtliku ja ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrje

(1) Eriti ohtliku ja ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrjeks saab lisaks käesolevas seaduses sätestatud kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi, kui see on vältimatult vajalik.

(2) Eriti ohtliku ja ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrjeks võib kehtestada käesolevas paragrahvis sätestatud meetmeid, piiranguid ja nõudeid, kui:

- 1) isik on saabunud kõrge nakkusohuga piirkonnast ning ületanud riigipiiri Eestisse sisenemise eesmärgil;
- 2) isik osaleb tegevuses või korraldab tegevust, mis on seotud avalikkusele mõeldud kaupade ja teenuste pakkumisega või toimub avalikus siseruumis või maa-alal, sealhulgas sporditegevus, haridus, täiendkoolitus, täiendõpe, huvitegevus, huviharidus, noorsootöö, meelelahutus, vaba aja tegevus, kultuuriüritus, toitlustus-, teenindus- ja kaubandusettevõtte tegevus, riigi ja kohaliku omavalitsuse pakutav avalik teenus, avalik koosolek, avalik üritus, jumalateenistus või muu avalik usuline talitus.

(3) Vabariigi Valitsus võib kehtestada määrusega isikutele ja nende tegevusele meetmeid, piiranguid ja nõudeid eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse epideemilise leviku tõrjeks kogu riigis või piiritletud territooriumil.

(4) Vabariigi Valitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määruses kehtestada füüsilisele isikule järgmisi meetmeid, piiranguid ja nõudeid:

1) kohustus esitada kõrge nakkusohuga piirkonnast saabumisel riigipiiri ületamise järel andmed reisimise, viibimiskoha ja kontaktandmete kohta ning järgida käesoleva lõike punktides 2–6 nimetatud meetmeid;

2) kohustus järgida viibimiskeeldu korrakehtsuse § 44 tähenduses, liikumisvabaduse piiranguid ja käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevustele seatud piiranguid;

3) kohustus järgida nakkusohutuse ettevaatusabinõusid, sealhulgas kanda kaitsemaski, kasutada isikukaitsevahendeid, hoida distantsi, pesta või desinfitseerida käsi;

4) kohustus esitada terviseseisundit kinnitav tõend ja isikusamasuse tuvastamist võimaldav dokument;

5) kohustus läbida terviseuuring, sealhulgas anda analüüs eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse tuvastamiseks;

6) kohustus täita muid asjakohaseid nõudeid, mis aitavad kaasa eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse leviku tõrjele ja on vältimatult vajalikud ning mis on enne määruse vastuvõtmist saanud heakskiidu Riigikogu valdkondlikus komisjonis ja millest on teavitatud Riigikogu juhatust.

(5) Terviseuuringust keeldumise korral võib isikute suhtes kohaldada käesolevas seaduses sätestatud viibimiskeeldu või liikumisvabaduse piiranguid.

(6) Vabariigi Valitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määruses kehtestada tegevuse eest vastutavale füüsilisele või juriidilisele isikule järgmisi meetmeid, piiranguid ja nõudeid:

1) kohustus piirata käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud tegevust, sealhulgas kohustus järgida nõudeid isikute piirarvule, tegevuse kellaajale ja tegevuse asukoha täituvusele;

2) kohustus peatada oma tegevus, sealhulgas kehtestada asutuse või ettevõtte külastuspiirang;

3) kohustus tagada, et tegevuses osalevad isikud täidavad nakkusohutuse ettevaatusabinõusid, sealhulgas kannavad kaitsemaski, kasutavad isikukaitsevahendeid, hoiavad distantsi, pesevad või desinfitseerivad käsi;

4) kohustus tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine vastavalt juhistele;

5) kohustus kontrollida enne isiku tegevuses osalema lubamist tema vastavust kehtestatud nõuetele, sealhulgas kontrollida terviseseisundit kinnitava tõendi ehtsust ja kehtivust ning tuvastada selle esitaja isikusamasus;

6) kohustus järgida nakkusohutuse ettevaatusabinõusid, sealhulgas kanda kaitsemaski, kasutada isikukaitsevahendeid, hoida distantsi, pesta või desinfitseerida käsi;

7) kohustus täita muid asjakohaseid nõudeid, mis aitavad kaasa eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse leviku tõrjele ja on vältimatult vajalikud ning mis on enne määruse vastuvõtmist saanud heakskiidu Riigikogu valdkondlikus komisjonis ja millest on teavitatud Riigikogu juhatust.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses võib teha erandeid järgmistest kriteeriumidest lähtuvalt:

1) isiku erivajadus või terviseseisund;

2) isiku vanus;

3) terviseseisundit kinnitava tõendi olemasolu;

4) hariduslikud, perekondlikud, töö või tegevuse iseloomust tulenevad vajadused, sealhulgas riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevusest tulenevad vajadused;

5) ülekaalukas ühiskondlik või riiklik huvi;

- 6) elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamine;
- 7) rakendatud on õigusaktide alusel kehtestatud või Terviseameti heakskiidetud riskide maandamise meetmed nakkushaiguse leviku tõrjeks.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses täpsustatakse tervise seisundit kinnitava tõendi liigid ja andmekoosseis ning eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse tuvastamiseks tehtava terviseuuringu liigid.

(9) Eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse leviku tõrjeks kehtestatud meetmete, piirangute ja nõuete tagamiseks ja kontrollimiseks on õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas isiku nimi, isikukood ja kontaktandmed, ning tervise seisundit puudutavaid andmeid, järgides Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 kehtestatud põhimõtteid.

(10) Vabariigi Valitsus võib volitada Terviseametit kehtestama käesolevas paragrahvis sätestatud meetmeid, piiranguid ja nõudeid, kui:

- 1) need on piirkondlikust vajadusest, konkreetse sündmuse või tegevuse iseloomust või kiiret reageerimist nõudvast asjaolust tulenevalt vältimatult vajalikud või
- 2) täpsustavad käesolevas paragrahvis ette nähtud meetmeid, nõudeid ja piiranguid.“;

19) seadust täiendatakse §-ga 28² järgmises sõnastuses
„§ 28². Haldusmenetluse erisused

(1) Paragrahvi 27, 28 või 28¹ alusel antud haldusakti võib avaldada massiteabevahendis.

(2) Paragrahvi 27, 28 või 28¹ alusel antud haldusakt hakkab kehtima selle teatavaks tegemisel vahetule adressaadile või selle avaldamisel massiteabevahendis, kui haldusaktis eneses ei sätestata teist tähtaega.

(3) Paragrahvides 27, 28 ja 28¹ nimetatud määruste jõustumise aeg võib olla haldusmenetluse seaduse § 93 lõike 2 esimeses lauses sätestatust lühem, kui see on nakkushaiguse tõrjeks vältimatult vajalik ning ilma selleta muutuks eesmärgi saavutamine võimatuks või kahjustuks oluliselt.

(4) Paragrahvi 28¹ lõike 4 punkti 6 ja lõike 5 punkti 7 regulatsiooni rikkudes antud määrus on tühine osas, milles ei ole järgitud nimetatud regulatsiooni.“;

20) paragrahvi 45 lõikes 3 asendatakse sõnad „antud haldusaktis sätestatud“ sõnaga „kehtestatud“;

21) paragrahvi 46² lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§ 28“ tekstiosaga „§-de 28 ja 28¹“.

§ 2. Riigipiiri seaduse muutmise

1) paragrahvi 17 pealkirjast ja lõike 1 punktist 1 jäetakse välja sõna „ajutine“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 17 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „õigus“ sõnaga „ajutiselt“;

3) paragrahvi 17 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁶ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Vabariigi Valitsus võib nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse tähenduses eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse leviku tõrjeks kehtestada määrusega järgmisi nõudeid välispiiri ületamisele Eestisse sisenemise eesmärgil, kui see on vältimatult vajalik:

- 1) kohustus esitada terviseseisundit kinnitav tõend;
- 2) kohustus teha enne piiriületust terviseuring, sealhulgas analüüs eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse tuvastamiseks.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses täpsustatakse terviseseisundit kinnitava tõendi liigid ja andmekoosseis ning eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse tuvastamiseks tehtava terviseuringu liigid.

(1³) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses võib teha erandeid järgmistest kriteeriumidest lähtuvalt:

- 1) isiku erivajadus, vanus, terviseseisund või tema reisi eesmärgist tulenev põhjus;
- 2) riigi sõjalise kaitse, siseturvalisuse või välissuhtlusega seotud vajadused;
- 3) ülekaalukas ühiskondlik või riiklik huvi;
- 4) elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamine;
- 5) rahvusvaheline kauba- ja reisijatevedu.

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ alusel kehtestatud välispiiri ületamise nõuded Eestisse sisenemise eesmärgil ei kohaldu Eesti kodanikule, Eesti elamisluba või elamisõigust omavale isikule, tema otsejoones alaneja või üleneja sugulasele või abikaasale ning Euroopa Liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavale isikule.

(1⁵) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatule võib Vabariigi Valitsus eriti ohtliku või ohtliku nakkushaiguse leviku tõrjeks kehtestada määrusega ajutisi riigipiiri ületamise piiranguid tulenevalt lähte- või transiitriigi epidemioloogilisest olukorrast, võttes arvesse lähte- või transiitriigi nakkushaiguse leviku nakatumisnäitaja, välisriigis esineva nakkushaiguse murettekitava tüve või muu lähte- või transiitriigis esineva asjaolu, mille tõttu võib isiku Eestisse saabumine põhjustada Eestis nakkushaiguse leviku.

(1⁶) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ või 1⁵ alusel kehtestatud määruse jõustumise aeg võib olla haldusmenetluse seaduse § 93 lõike 2 esimeses lauses sätestatust lühem, kui see on nakkushaiguse tõrjeks vältimatult vajalik ning ilma selleta muutuks eesmärgi saavutamine võimatuks või kahjustuks oluliselt.“.

§ 3. Riigi Teataja seaduse muutmine

Riigi Teataja seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 2³ järgmises sõnastuses:

„(2³) Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 2, § 28 lõike 6 või § 28¹ lõike 3 ja riigipiiri seaduse § 17 lõike 1¹ või 1⁵ alusel kehtestatud määrus, milles sisalduvad meetmed, piirangud ja nõuded karantiini kehtestamiseks ning nakkushaiguse epideemilise leviku tõrjeks, esitatakse avaldamiseks viivitamata.“;

2) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 6³ järgmises sõnastuses:

„(6³) Käesoleva paragrahvi lõikes 2³ nimetatud määrus avaldatakse hiljemalt määruse esitamisele järgneval päeval.“.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“.....2022. a

Algatab Vabariigi Valitsus
„.....“.....2022. a

allkirjastatud digitaalselt